No. 142. DONDERDAG 26 NOVEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

26 Nov.

In de aanstaande zitting der Fransche Wetgevende Magt zal het blijken, of de republikeinsche afgevaardigden den eed willen afleggen op de constitutie en van trouw aan den Keizer.

„Zal *Cavaignac* den eed zweren?" was in den jongsten tijd steeds eene vraag van het hoogste gewigt. Zal de eerlijke gemoedelijke Republikein den eed afleggen op eene constitutie, die niet het werk is van den volkswil? Den eed van trouw zweren aan den Monarch, die Frankrijk, in plaats van uit een eenvoudigen presidents-stoel, beheerscht door het zwaard en zittende op een schitterenden Keizerstroon? En de kinderen der menschen wilden lezen in 't hart van den regtschapen en dapperen krijgsman, en die hem het best meenden te kennen, verkondigden openlijk: „*Cavaignac* zweert niet!"

Zoo spoedde het jaar 1857 ten einde en weldra zou de Wetgevende Magt vergaderen en het antwoord vernomen worden van den man, die g e b i e d e n kan en g e h o o r z a m e n en die zonder wrok den degen opstak, waarmede hij Parijs bedwong, om als vergeten burger in een dorpje te wonen. De dag der beslissing, door een *Napoleon* welligt niet zonder vrees te gemoet gezien en waarop geheel Frankrijk, ja geheel de politieke wereld, naar de stem van een krijgsman op nonactiviteit zou hooren, naderde, maar hij, die de held van die dag zou zijn, ontving geen oproepingsbrief om in de Parijsche raadzaal des volks te verschijnen..... een andere bode kwam tot hem..... de dood zocht hem in zijne eenzaamheid op en deed hem in plaats van te staan voor 't oog des volks en om getuigenis af te leggen vóór of tegen den Keizer, als in een oogwenk en zonder een afscheidsgroet van vrouw en kind, aftreden van het tooneel der wereld.

Als zijn naam nog mogt worden opgeroepen in het zoogenaamde „paleis des Volks", zal het antwoord door een ander worden gegeven, en wel dit: „tot de vaderen verzameld!"

Keizer *Napoleon* heeft een edel tegenstander te minder, en 't moge hem eenige gerustheid geven naar de wereld, tot waarschuwing zij het ook hem, om zijne dagen te tellen. De dood gaat steeds rond en treedt zoo wel in het paleis als in de hut en wenkt, wie hem wordt aangewezen. Die een *Napoleon* verloste van een *Cavaignac* — verlost eens, wie weet h o e en hoe spoedig, een ander van een *Buonaparte*, die met ijzeren vuist den schepter zwaait over Frankrijk.

Volgens berigten uit Britsch-Indie, vertrekken alle dagen 100 man uit Calcutta naar het tooneel des oorlogs, doch deze weten bijkans geen raad om teerkost te vinden op hunnen marsch.

Volgens geruchten zou generaal *Havelock* (nu in den adelstand verheven en heetende *Havelock van Lucknow*) door *Man Singh*, die de Engelschen verried, ingesloten en *Nena Sahib*, de Bengaalsche tijger, gekwetst zijn.

Ook generaal *Wilson*, de veroveraar van Delhi, is geadeld en noemt zich nu: *Archibald Wilson van Delhi*.

„Delhi is uitgemoord — drie dagen duurde de slagting, — ook vrouwen en kinderen vielen onder het wraak-ademend zwaard der Engelschen!" Zoo luidden de tijdingen van den val van het Indisch Jeruzalem. Wij hebben onze lezers toen gewaarschuwd om langzaam te gelooven en deden het teregt, want nu leest men in een brief van een Engelsch officier, dat men geen vrouw of kind binnen het veroverde Delhi heeft aangeraakt. Drie à vier honderd ingezetenen, die verdacht werden gehouden van medepligtig te zijn geweest aan den moord der Europeanen, werden gefusilleerd.

Het ligt, zoo eindigt de briefschrijver, niet in den aard der Europeanen, om vrouwen te vermoorden.

De geld-crisis heeft te Londen haar hoogste punt bereikt.

En wat bragt die gunstige wending aan?

Dat alle huizen, die, menschelijker wijze gesproken, k o n d e n vallen, tuimelden — zegt iemand.

't Zal wel niet juist zijn, althans dat is te hopen, maar zeker is het toch, dat er ontzettende schade is geleden.

Op 21 jl. kondigden de dagbladen 34 faillissementen aan, zonder hoop op schikking.

Ook te Lyon zwierven duizenden zonder werk door de straten, en te Genua wordt de handel, door het algemeen geldgebrek, zeer gedrukt, terwijl te Triëst dezer dagen het eerste faillissement (te kort 600.000 florijnen) plaats had.

Broeder Jonathan, de zoon der nieuwe wereld, die, in 't oog van hen, die elders alles beter vinden dan in eigen Land, de wijsheid in pacht had genomen, is bijkans ten einde raad.

Te New-York loopt het volk zonder werk en vraagt arbeid of onderstand. Een van beiden werd beloofd, maar — niet gegeven. Inderdaad, de belofte is gemakkelijk te doen, maar de verwezenlijking moeijelijk, zoo niet onmogelijk.

Intusschen, de menigte, die dagelijks op straat loopt, en waaronder welligt vele hongerigen, zond eene tweede deputatie aan de stedelijke regering, met deze korte maar veel beteekenende boodschap: „*het volk wacht!*"

Men ziet het, de toestand der onbeschrijfelijk weelderige stad is hoogst bedenkelijk en komt er geene uitredding, dan kan zij het tooneel worden van de schromelijkste gebeurtenissen.

De uitslag der verkiezingen in Sardinie geven het Hof van Turyn stof tot ernstige overpeinzingen.

De ultramontaansche geestelijkheid toch heeft, onder den kreet: „de godsdienst is in gevaar!" den predikstoel in een politieken kansel herschapen en daaruit lessen en waarschuwingen doen hooren, die betrekking hadden op *de stembus*.

Ten overstaan van den kerkelijken veldtogt, tegen de gematigd liberale partij en de politieke instellingen des Lands, is het de vraag, of het burgerlijk gezag daartegen geen wapen heeft, en of dit gezag lijdelijk moet aanzien, dat men zóó, op gewijde plaatsen, den eenvoudigen gemoedelijken kiezer in twijfel brengt over zijne pligten als R. Catholiek en als burger.

Men zegt zelfs, dat pastoors openlijk verkondigden: „wij zullen aan uwe vrouwen en dochteren de absolutie weigeren, als gij op een ministerieel candidaat stemt!"

Er zijn echter, die zich verheugen dat de geestelijkheid zulke verroeste wapenen koos.

De Paus heeft een nieuwen Minister van openbare werken benoemd, en wel iemand, geenszins bevriend met Kardinaal *Antonnelli*. Dit baarde groot opzien en men vraagt: is die benoeming geschied met of zonder de toestemming van den eersten Staats-Minister? In 't eerste geval — heeft die regeringspersoon zich dan plotseling politiek bekeerd? Zoo niet — wil *Pius IX* dan eindelijk vrij zijn en niet meer loopen in een Kardinaals-leiband? Of heeft de nieuwe Fransche gezant *de Grammont* hier de hand in 't spel?

Overigens is men te Rome zeer benieuwd naar den afloop van de gesloten school der broeders van de Christelijke leer! Die sluiting toch zou geschied zijn door de hand van *Antonnelli* en *de Grammont* zou lust gevoelen, om die deur met een Franschen sleutel weder te openen.

Anderen willen weten, dat *Antonnelli* in eene uitgewerkte memorie het Fransche Gouvernement heeft onderrigt van alles, wat er in 't geheim kwaads tegen het Pausselijk bewind wordt gesmeed.

De Groote Heer is duchtig verlegen om klinkende spetie, en waar hij zich wendt — overal is voor den geldzoekende het kantoor digt.

Waarom zendt hij niet naar Siam?

Inmiddels gaan de Muzelmannen voort met kruid en lood in te koopen en, zoo mogelijk, ook wapenen. Zij zijn bevreesd voor het Rijk der Halve Maan of hebben andere, veel grootere plannen!

Dat zij zich wel bedenken! Een algemeene opstand der Mahomedaansche bevolking zou aan duizende Christenen het leven kunnen kosten, maar dan zou Europa wraak nemen en welligt was, na die uitspatting, het uur gekomen, waarin een begin werd gemaakt met de slooping van het Turksche Rijk, en tot eene totale Turksche maansverduistering — zonder einde?

Men verzekert, dat de heer *de Thouvenell* en *Reschid-Pacha* elkanderen eene vriendschappelijke schrede naderden.

Het vorige Spaansche Ministerie heeft wonderlijk huis gehouden, zoo als blijkt uit de mededeelingen van gevangenen, die nu worden ontslagen en die niet weten, waarom men hen achter 't slot plaatste. Dit was onder anderen het geval met een tweetal... [illegible] die 3 maanden gevangen bleven, en in vrijheid gesteld, op dit oogenblik nog niet weten, wat de oorzaak was van hunne opsluiting. Zóó gerust waren die lieden over hun gedrag, dat zij, toen de inspecteur van policie hen uit hunne woning haalde, dezen de sleutels van de kamers en van hun werkvertrek ter hand stelden. Op last van dit Ministerie ontslagen, begaven zij zich naar hun logies, maar vonden daar iemand, die er met genoegen scheen te wonen, hunne meubels gebruikte en hardnekkig weigerde te vertrekken.

De kerkelijke partij baart ook dit Ministerie reeds zorg en moeite. Zoo zag de Regering zich verpligt, om den aartsbisschop *Claret*, biechtvader der Koningin, ernstig te verzoeken, om zijne predikatiën, uitsluitend voor dames, in de kerk van St. Thomas gehouden, te staken.

Zóó *buitensporig* sprak die geestelijke!

Koningin *Isabella II* schonk den Paus eene schilderij, voorstellende *de verloren zoon*. Dit geschenk lokte menige stekelige zinspeling uit, die gewis niet in 't hart der beminde dochter van *Pius IX* was opgekomen. De Paus gaf als tegengeschenk aan Spanje's Koningin de *verloren zoon* (maar in mozaïk) terug. Niemand heeft toch zin, om de held dezer gelijkenis te zijn.

Belgie bereidt zich tot een hevigen verkiezings-strijd, welligt de hevigste, dien het sedert zijne onafhankelijkheidsverklaring beleefde. De kerkelijke partij, wanneer het roer van Staat verwijderd, sedert zij van Belgie als 't ware een klooster wilde maken, althans u i t kloosters het Land trachtte te regeren, werd opgevolgd door een gematigd liberaal Ministerie, en nu wordt het Volk geroepen, om door de stembus te verklaren, of het die kabinets-wijziging goed- of afkeurt. De verkiezingen zijn vrij, dit beteekent: de verkiezingen worden geleid door de hoofden der twee groote partijen. De eene zegt: „maak u los van kerkelijken invloed. Men wil u in de duisternis voeren en dan over u heerschen!" de andere roept: „Laat u hooren voor de kerk, voor de orde, voor den troon! 't Ongeloof leidt u naar den afgrond!" Onder die leuzen zal de burger van zijn regt gebruik maken en het Volk gedurende ettelijke dagen in koortsachtige stemming verkeeren, veel werk verzuimen, veel haat verwekt worden, een haat, die, als de stembus opgehouden te spreken, voortleeft onder naastbestaanden en bekenden en zoo het leven verbittert.

Maar die rijp heet voor het staats-regterlijk burgerschap, moet dit toonen! Elk partijhoofd houdt, dit blijkt uit de verkiezingstoespraken, circulaires, enz., enz., zijne aanhangers in 't minst niet voor rijp. Als een cathegiseermeester schildert hij, tot vervelens toe, de groote bekwaamheden en uitstekende eigenschappen der door hem aanbevolen volksvertegenwoordigers met levendige kleuren, terwijl hij het gelaat van de tegenvoeters als 't ware met koolteer besmeert.

Dezen zóó hoog verheven — genen zoo diep vernederd en dan — eene v r ij e keus?

Geenszins. Die op een verstandig, braaf man, niet op de partij-lijsten voorkomende, stemt, kan gerust 't huis blijven, zijne stem zal zijn die eens roependen in de woestijn.

Wij eindigen dit overzigt met een belangrijk berigt voor de getrouwde lezeressen. *De ongetrouwden worden verzocht het over te slaan.* Men leest en hoort soms van bevallingen van drielingen, enkeld van vierlingen en zeer enkeld van vijflingen. Dit laatste geluk was, vergissen wij ons niet, eene Russische boerin beschoren, die dusdoende op eens in het bezit eener familie kwam, waarvoor bij anderen jaren noodig zijn. Maar alle deze heldinnen uit de kraamkamer worden in de schaduw gesteld door de Kurdische Prinses *Carga Hanum*, die, volgens de Couranten te Constantinopel, den 11 dezer bevallen is — schrikt niet lezeressen, die in dezelfde omstandigheden als de Koningin van Spanje verkeert: — van **acht** kinderen, vijf Prinsjes en drie Prinsesjes. Zoo de Prinses maar op een gerekend heeft, kunnen wij ons voorstellen, welke verwarring er in de kraamkamer heeft geheerscht, toen er, zelfs na de verschijning van no. vier, en van no. vijf, en van no. zes, en van no. zeven nog steeds geen punt gezet werd.

Gelukkig dat zij eene Prinses is en haar man dus Prins en vermoedelijk vermogend is, anders zou deze achtdubbele zegen in staat zijn, om den man tot radeloosheid te brengen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 23 November. Aan de orde was de voortzetting der beraadslagingen over de artikelen van hoofdstuk V (Binnenl. Zaken) der Staatsbegrooting voor 1858, en wel over het door den heer *Storm van 's Gravesande* voorgestelde art. 81*a*, aldus luidende: „Kosten der voorbereidende werkzaamheden tot den aanleg van spoorwegen, daaronder begrepen tractementen, toelagen en verdere belooningen, mitsgaders bureau-, reis- en verblijfkosten voor de ambtenaren van den waterstaat en ander in dienst te stellen personeel, alsmede alle uitgaven voor kaarten, uittreksels uit kadastrale plans, teeken-, schrijf- en andere behoeften, ter somma van f 100.000."

De heer *Storm v. 's Gr.* herrinnert aan het gesprokene in eene vorige vergadering en deelt met die sprekers de noodzakelijkheid, dat in deze belangrijke zaak iets tot stand gebragt moet worden [illegible]. Het is hem voorgekomen, dat allereerst het gouvernement in staat moet zijn gesteld, bij de aanvraag eener solide maatschappij de zaak te kunnen beoordeelen. Dat geldt vooreerst de kosten voor den aanleg van den weg. Doet men dit niet, dan is de zaak ook niet ver gevorderd. Zijns inziens is de veiligste weg deze, dat voor de lijnen, die onmisbaar voorkomen, van gouvernementswege de kosten worden begroot. Hij acht het dus noodig het gouvernement in staat te stellen die opnemingen te laten doen. Hij heeft ook voor eenige dagen gehoord dat de Minister van Financien zwarigheid maakte om spoedig de memorie van beantwoording op het verslag der Kamer nopens de spoorweg-ontwerpen in te zenden; het gevolg daarvan zal dus zijn, dat er in deze zitting weinig van die zaak zal komen; daarom te meer acht hij het noodig dat er iets voor die spoorwegen gedaan worde. Spr. reduceert daarop zijne voorgestelde som van f 100.000 voor deze zaak op f 60.000, om daardoor te beter te doen uitkomen, dat hij eene zekere grens wil, namentlijk die som te besteden voor de bereids ontworpen lijnen.

De heer *van Hoëvell* betuigt zijn genoegen, dat het denkbeeld nopens de spoorwegen, hetwelk verleden week in de Kamer ter sprake is gebragt, ondersteuning heeft gevonden; dat denkbeeld was, dat er spoedig moest worden gehandeld en dat de minister van binnenl. zaken beschikkingen moest nemen, hetzij tot afwijzing of wel ter goedkeuring der aanvragen, welke nog hangende zijn. Hij acht het wenschelijk eene bepaalde verklaring in dezen zin uit te lokken, en stelt daarom de volgende gemotiveerde orde van den dag voor: „De Kamer besluit den minister van binnenl. zaken uit te noodigen, ten spoedigste te beschikken op de verschillende aanvragen tot concessie voor het aanleggen van spoorwegen, bij de regering ingekomen, en verklaart van den minister te gemoet te zien bepaalde voorstellen, indien er eene subsidie mogt vereischt worden, voor spoorweglijnen door partikuliere maatschappijen aan te leggen en te exploiteren."

De heer *Sloet* heeft zich voor de voorgestelde motie van orde verklaard, maar tegen het voorstel van den heer *Storm van 's Gr.*, op grond, dat de verlangde voorbereidende opnemingen en werkzaamheden van de beambten van den Waterstaat konden gevorderd worden, zonder dat daartoe eene buitengewone uitgaaf van f 60,000 werd toegestaan.

De heer *Thorbecke* heeft, bij de beraadslaging over deze voorstellen, verklaard, dat hij steeds van oordeel is, dat, indien geene openbare werken kunnen uitgevoerd worden, zonder ondersteuning van het Gouvernement, alsdan subsidie verleend moet worden, maar dat hij eene algemeene belofte van subsidie steeds verkeerd acht. Hij keurde het af, dat de Regering nu op eenmaal te veel vraagt. Men moest de krachten in kapitalen concentreren en dan afwachten, welke nieuwe behoeften ontstaan. Men moest eerst den stam en dan de takken verkrijgen. In zooverre drukte de door den heer *van Hoëvell* voorgestelde motie van orde zijne meening goed uit. Wat het subsidiestelsel betreft, bleef hij bij zijne meening, dat, in zoo ver subsidie noodig was, de waarborg van een minimum van rente het verkieslijkst is. Het amendement van den heer *Storm v. 's Gr.* keurde hij zeer goed, omdat het strekte, om noodige voorbereidende werkzaamheden te doen plaats hebben, die anderzins zouden ontbreken; maar hij verlangde, dat de onderzoekingen alleen soliede ondernemingen, en niet het door de Regering voorgedragen plan, zouden betreffen.

De heer *ten Cate* heeft zich voor de beide voorstellen verklaard, omdat zij strekten om den zoo zeer gewenschten aanleg van spoorwegen te bevorderen.

De heer *Dommer* heeft de motie van orde ondersteund, maar uitdrukkelijk met het doel, om het plan der Regering af te breken en voorcerst slechts de hoofdlijnen tot stand te doen komen.

De heeren *Zijlker* en *Wijbenga* hebben zich voor de voorstellen verklaard en op het aanleggen van spoorwegen aangedrongen.

De heer *Westerhoff* daarentegen heeft de voorstellen afgekeurd, omdat zij naar zijn oordeel tot tijdverlies zouden leiden, en het nu tijd van handelen werd.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft zijne goedkeuring gehecht aan het voorstel van den heer *Storm van 's Gravesande*. Het bedoelde voorbereidende onderzoek achtte ook hij allezins noodig, en de daaraan verbonden werkzaamheden konden niet door de gewone ambtenaren van den Waterstaat verrigt worden. Er was ten dezen buitengewone hulp noodig. De Minister verklaarde tevens, dat de Regering bij het aanwenden der voorgedragene som bepaaldelijk het oog zou hebben op het aanleggen zoodra mogelijk van zulke spoorwegen, waardoor de noordelijke en noord-oostelijke provincien met de overige verbonden worden. — Ook met de motie van orde kon de Minister zich vereenigen.

De heer *v. Bosse* heeft nadere inlichtingen verlangd omtrent het gebruik der f 60,000; hij wenschte te vernemen, *wat* eigenlijk door het onderzoek van de ontwerpen verstaan werd.

Na nog eenige discussie is de door den heer *v. Hoëvell* voorgestelde motie van orde aangenomen met 60 tegen 3 stemmen, en vervolgens het gewijzigde voorstel van den heer *Storm v. 's Grav.* insgelijks aangenomen, met 56 tegen 7 stemmen.

Zitting van 24 Nov. In de heden gehoudene zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting (Dep. van Binnenl. Zaken) aangenomen met algemeene (64) stemmen. Bij art. 90 (jaarwedden van de hoogleeraren) heeft de heer *Westerhof* gesproken over de nietvervulling van de vacature van hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit te Groningen. De minister antwoordde, dat de benoeming zal geschieden, tegelijk met die van een buitengewoon hoogleeraar.

In de maand October zijn de Dedemsvaart opgevaren 1092 schepen, afgekomen 1071 en aan afvaartsgelden is opgebragt f 9834,65.

— De arrond.-regtbank te Winschoten heeft de beide landbouwers te Finsterwolde, beschuldigd de een van het koopen en de ander van het verkoopen van eene stem bij de jongste gemeentelijke verkiezingen *vrijgesproken*. Volgens de *Old. Ct.* heeft de Regtbank het feit als niet genoegzaam *bewezen* geoordeeld.

— Met den 1sten April e. k. zullen, naar wij vernemen, een nieuw tarief en reglement voor het overbrengen van beteringen in de dienst ten gerieve van het publiek, ook eene vermindering op de kosten van overseining ten gevolge zullen hebben. *Gr. Ct.*

— Dezer dagen had eene vergadering plaats van de afd. Rotterdam der Ned. vereeniging tot uitbreiding van het Evangelie onder de Chinezen. Uit een kort overzigt van den Staat der Nederlandsche vereeniging volgens het laatst uitgegeven verslag, bleek, dat haar zendeling *H. Z. Kloekers*, te Shanghai, ondanks vele moeijelijkheden, werkzaam was gebleven en tot hiertoe door den oorlog nog niet was belemmerd; daar echter de medewerking tot de vereeniging in Nederland aanmerkelijk verflaauwd was, had het hoofdbestuur tegen den 28 dezer te Amsterdam eene vergadering belegd, waarin besloten zou worden de zending al of niet op te heffen. *H. en E. B.*

— De Eerste Kamer is bijeengeroepen tegen den 8 Dec. e. k.

's Gravenhage, 23 Nov. Wij vernemen, dat een der vrijgesprokene Maleijers, *Setro*, die wegens ongesteldheid met zijne makkers niet naar zijn land is kunnen terugkeeren, ten huize der dame alhier, die zich hun lot zoo zeer heeft aangetrokken, aan de gevolgen van zijne ziekte is overleden.

Luxemburg, 20 Nov. Gisteren zijn twee nieuwe besluiten van den Koning-Groothertog verscheren, waarbij de bestaande Kieswet, voor eenige maanden pas uitgevaardigd, gewijzigd wordt. De regtstreeksche districtsverkiezingen, die, zooals men weet, tegen den zin der Regering zijn uitgevallen, zijn afgeschaft, en voortaan zullen alleen nog in de kantons de afgevaardigden langs twee trappen gekozen worden. De bestaande kiescollegien zijn ontbonden en de Koning-Groothertog behoudt zich voor, om, wanneer van nu tot 1859 nieuwe verkiezingen mogten noodig wezen, aan de gemeenteraden het benoemen van kiezers op te dragen. In dusdanig geval benoemt de Raad der hoofdstad de afgevaardigden regtstreeks. Van deze bevoegdheid is reeds nu gebruik gemaakt bij de nieuwe verkiezingen, die in de districten Grevenmachern en Mersch noodig zijn geweest, doordien twee notarissen, aan welke de Regering de vergunning had geweigerd het mandaat van afgevaardigden aan te nemen, hunne verkiezing niet hebben aangenomen, en hunne plaatsvervangers zullen benoemd moeten worden door de kiezers die de betrokken gemeenteraden zullen aanwijzen. De Koning-Groothertog behoudt zich het regt voor, bij besluit de openbaarheid van de grondverkiezingen te bepalen. Voorts is de bestaande wet op de gemeenteverkiezing ingetrokken, en de census voor zulke verkiezingen op het dubbel van het tegenwoordig bedrag gebragt, namelijk op 20 francs. Reeds in 1854 was de in 1848 vastgestelde census verdubbeld.

Groningen, 23 Nov. De bijna honderdjarige *Betje Cohen*, wonende alhier en verpleegd wordende door de Israelietische diaconie, werd gisteren als gewoonlijk door hare oppasser eene stoof gebragt, met dat gevolg, dat de oude vrouw in brand geraakte en aan de gevolgen daarvan overleed. *Pr. Gr. Ct.*

— In de openlijke teregtzitting der regtbank te Winschoten, op den 19 dezer, gehouden voor strafzaken, stond teregt *Salomon Bargeboer*, koopman te Winschoten, welke zich zoude hebben schuldig gemaakt aan arglistige ontvreemding eener zwart grijze kat, toebehoorende aan de weduwe *Harm Kenter* te Winschoten. De regtbank heeft den beklaagde aan het hem geïmputeerde feit schuldig verklaard, en hem, met aanneming van verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand en in de kosten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Bij het repareren van een schoorsteen in een oud aan de stad toebehoorend huis der rue des Carmes te Parijs vond men in eene oude kast, welke sedert lang niet meer gebruikt werd, negen zakken geld, te zamen inhoudende 71 duizend livres aan stukken van 6 livres, met het beeld van Lodewijk XVI en het jaartal 1791; twee zakken voerden het adres van den bisschop van Cloudeve en een dat van den heer *Dueros*, vicaris van St. Jacques du Haut-Pas. Deze personen zijn reeds lang overleden, zoodat de stad Parijs, als eigenares van het huis en de vinder den schat zullen deelen.

ENGELAND.

Niettegenstaande algemeen werd gedacht, dat voor het oogenblik geene poging meer zou worden gedaan, om den *Leviathan* (vroeger *the Great Estern*) te doen van stapel loopen, is dit donderdag jl. op nieuw beproefd, doch zonder goed gevolg.

— De geleerde, die twintig jaren van zijn leven heeft doorgebragt op eene weegschaal, ten einde bekend te worden met de gewigtsvermindering van het voedsel gedurende de spijsvertering, heeft een mededinger gevonden. Een Engelchman heeft namentlijk zich aan de moeijelijkste en zwaarste proefnemingen onderworpen, ten einde de hoeveelheid lucht te berekenen, welke hij dag en nacht inademt.

De uitkomst er van is, dat mr. *Edward Smith*, 38 jaar oud, lang een el, 82 duim, gezond en forsch van gestel is, longen bezit van 4 592 vierkante duimen, en in vier en twintig uren twaalf vierkante ellen lucht inademt.

Doch wakende verteert hij meer lucht dan slapende, zittende meer dan staande; zijne ademhaling versnelt na den maaltijd en vooral als hij eenige ligchaamsbeweging uitvoert.

DUITSCHLAND.

Te Mainz hebben zich bereids kommissiën gevormd tot het inzamelen van liefdegiften voor de ongelukkigen, die bij de ramp van den 18 alles wat zij bezaten hebben verloren. Met betrekking tot deze verschrikkelijke gebeurtenis zijn vele nadere bijzonderheden bekend geworden, waarvan wij de volgende mededeelen: Het getal huizen, waarvan letterlijk niets is staan gebleven is 57; dat der zwaar beschadigden is 64, waarvan de meesten van hun dak beroofd zijn. Bovendien is geen enkel huis in de stad zonder schade gebleven. De St. Stephanus-kerk is in een puinhoop verkeerd; de prachtige geschilderde glazen van den Dom- en de Quintijnskerk zijn vernield. Vrijdag waren reeds de lijken aangegeven van 17 burgers en 11 pruissische militairen; van het pruissisch garnizoen zijn [illegible]schappen gekwetst, het getal der gewonde burgers is meer dan driehonderd. De opgave van de gedoode en gekwetste oostenrijksche militairen ontbreekt nog. Den heer *Weise*, directeur van de brandweer, die zich loffelijk gedroeg, vloog, toen hij op weg was naar een in vlammen staand huis, een granaat vlak voorbij, en nam een stuk van zijn mantel mede. Velen der onder het puin bedolven menschen werden gelukkig nog levend er uit gehaald. De heer *Klingelschmid*, te Mainz woonachtig, en die zich te Darmstadt bevond, ijlde onmiddelijk bij het vernemen der treurmare naar Mainz en vond geen enkel lid van zijn gezin in leven. Zekere *Schumann* zocht naar zijne bloedverwanten, en haalde zijne twee jongere broeders en daarna zijnen vader levenloos onder het puin te voorschijn.

De in de lucht gesprongen kruidtoren bevatte 200 centenaars kruid, ongeveer 700 gevulde granaten en 240 bommen. Gelukkig waren deze projektielen op den bodem van de benedenste verdieping geborgen, en men ijst bij de gedachte, dat, wanneer zij niet in zich zelven verbrand waren, zoo als nu het geval is geweest, maar in de lucht waren gevlogen, zij op tallooze plaatsen tegelijk in de stad brand hadden kunnen veroorzaken.

Verscheidene voorbeelden van wonderbaarlijke redding worden vermeld. Het oostenrijksche korps officieren was voornemens in den namiddag van den 18, op eene plaats vlak naast den in de lucht gesprongen kruidtoren eene schermpartij te houden, die echter kort vóór drie ure wegens het ongunstige weder door den kommandant der vesting, den oostenrijkschen luitenant-veldmaarschalk *Steinlinger*, werd afgezegd. Ware die afzegging niet geschied, dan zouden misschien 200 oostenrijksche officieren de slagtoffers der ontploffing zijn geworden. — Vele gevulde granaten, want niet alle lagen beneden geborgen, vlogen in de huizen. In een huis in de Wittestraat werd zulk een projektiel op den zolder gevonden; onverwijld wierp men het in het water en daardoor werd die woning voor vernieling bespaard.

In de onmiddelijke nabijheid van het vernielde kruit-magazijn, op 50 schreden afstand, bevindt zich een onderaardsch gewelf, waarin 600 gevulde bommen liggen, wier uitbarsting echter, hoewel de deur was ingeslagen, door middel van versperring werd voorkomen. Voor vier weken lagen nog ruim 700 centenaars kruid in het magazijn, dat in de lucht vloog; sedert echter is men, op last van den bond, bezig geweest den voorraad ammunitie uit de binnen de kom der gemeente gelegen magazijnen te verwijderen en binnen eenige dagen zou die ontruiming voltooid wezen.

Van wege de militaire en burgerlijke autoriteiten zijn maatregelen genomen, om van de huisvesting beroofde ongelukkigen onder dak te brengen en het puin weg te ruimen. De gemeenteraad is permanent vergaderd en zal zich, naar men verneemt, bezig houden met het stellen van een adres aan den bond, houdende dringend verzoek om schadevergoeding voor de van alles beroofde burgers. Globaal wordt de aangerigte schade op een millioen groot.

Bij het bovenstaande kunnen wij nog voegen, dat in een ontvangen partikulieren brief, het aantal gewonden als vijf honderd wordt opgegeven, met vermelding tevens dat uit vele steden heelmeesters met de noodige instrument-middelen zijn toegestroomd, om den ongelukkigen hulp en bijstand te verleenen.

Iemand, die uit de verte de ontploffing zag, verhaalt die als volgt: „Eerst was het alsof een bliksemstraal uit de aarde naar den hemel vloog, zoo hoog en smal was de vlam; onmiddelijk daarna verhief zich eene met zwarten rook gekroonde en zeer breede vuurkolom tot de dubbele hoogte der Stephanus-kerk, en nadat die een oogenblik geduurd had en toen verdwenen was, sidderde de omtrek van een vreeselijken knal en werd hij door eene hagelbui van steenen geteisterd, die aan zoovele menschen het leven kostte"

Men schrijft dit ongeluk aan boos opzet toe. Men zegt dat de opzigter van den toren zich schuldig had gemaakt aan het verkoopen van buskruid, en dat hij, om de ontdekking van dien diefstal te voorkomen, het buskruid in brand heeft gestoken. De schildwacht, die op eenigen afstand stond, en het gevaar ontkomen is, zou den opzigter kort voor de uitbarsting in den toren gezien hebben. Er was dien dag, den 18 Nov., niet in den toren, noch bij het buskruid gearbeid.

— Het te Weenen bestaande genootschap ter bescherming der dieren neemt steeds in leden toe, en heeft onlangs zes schoolkinderen, „die zich door edele daden jegens dieren hebben onderscheiden," met *zilveren kindermedailles* bekroond!!

— Prins *Gagarine*, gouverneur-generaal van Kutais en van Mingrelie, is vermoord geworden. De moordenaar is *Dodech Iliiane*, regerend vorst van een gedeelte van Mingrelie. De redenen, die tot deze misdaad aanleiding gaven, zijn voor als nog even onbekend als de verdere bijzonderheden van den moord.

— Uit Cattaro schrijft men, dat de door den senaat uitgeschrevene belastingen met ongehoorde gestrengheid geïnd worden; zoo iemand bezwaren maakt, wordt hij als hoog verrader gearresteerd en gefusilleerd. Vooral heeft de vorst van Montenegro het op de rijke klassen voorzien en onlangs werden er 5 grondbezitters in hechtenis genomen en hun de keus gelaten, elk 133 dukaten te betalen of doodgeschoten te worden.

De vorst *Danielo* leeft in zijn huis als een gevangene, daar hij niet voor de oogen zijns volks durft te verschijnen, omdat hij alsdan zijn leven niet zeker is. Gelukkig vorst en gelukkig volk!!

BELGIE.

Een Correspondent van de *Amst. Ct.* schrijft over de bemoeijingen der geestelijken in Belgie met de aanstaande verkiezingen o. a. het volgende: Om u eenig denkbeeld te geven van den stijl der katholieke predikers in ons land, schrijf ik, om mijnen brief te eindigen, de volgende zinsnede over uit een sermoen jl. Zondag door den vikaris der kerk te Visé gehouden: „ik zou liever," riep die priester van den kansel, „de absolutie verleenen aan iemand, gehuwd of niet, die in de armen eener bijzit zou sterven, dan aan een lezer van het *Journal de Liége*." *Dat dit* blad een liberaal orgaan is, zal ik wel niet behoeven er bij te voegen.

— De *Nouvelliste* van Gend, het orgaan van den ex-burgemeester ex-president der kamer Delehaye, berigt, dat de inschrijvingen der ultra-katholieke partij, om op de verkiezingen en de kiezers te werken, bij de laatste bijeenkomst der clericalen frs. 740 000 bedroegen, en dat de heer de Merode, die eerst voor frs. 60,000 had ingeschreven, nu voor nog frs. 40 000 had geteekend.

Reeds is men begonnen de beschikbare rijtuigen op verschillende plaatsen af te huren, tot het kosteloos vervoeren der kiezers, en ook andere maatregelen te nemen.

ASSEN, 26 November.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 26 Nov. Negen leden der Tweede Kamer hebben de afschaffing van de belasting op het geslagt voorgesteld.

REISVERHAAL
VAN ASSEN NAAR 'SGRAVENHAGE.

IN DEN TRANT VAN

den Drentschen Assessor met zijne beide neven op reis naar Amsterdam.

(10e Vervolg.)

Eindelijk reden de wagens af en kwam er stilte op straat en in huis en toen ledigde zich de gezelschapskamer ook. Wij namen de functiën waar van heksluiter, en eenige oogenblikken later sliepen wij gerust in de stad der ambtenaren, waar welligt menigeen uit eerzucht of gekrenkte eigenliefde worstelde tegen de zoete omhelzing van Morpheus. Wij sliepen zelfs op een draf en toch zaten wij te 7 uur reeds aan de ontbijttafel, die nog niet was voorzien van versch brood. Wij merkten hieruit op, dat de bakkersklok zich hier regelt naar die der bureaux en dus het ambtelijk brood nog in den oven zat. Ook uit de ramen gezien, had Assen nog een zeer nuchteren aanzien, en de enkele residentie-bewoner die er liep, scheen als 't ware tegen zich zelven te zeggen: »Wat doet gij er toch al zoo vroeg?»

De Overland-mail uit Engelsch-Indie brengt gunstige berigten. Lucknow is buiten gevaar. De uit Delhi vlugtende opstandelingen zijn achterhaald en herhaaldelijk geslagen. Eenige versterkingen zijn uit Engeland aangekomen. Hier en daar zijn echter nieuwe onlusten uitgebroken.

Amsterdam. Woensdag, 25 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{9}{16}$ percent. Dito 4 pCt. $95\frac{15}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1793 en 1815 5 pCt. $102\frac{3}{4}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $84\frac{3}{8}$ percent.

Granen en Zaden

Koolzaad lager; op April f 438. — Raapolie slap; op zes weken f $42\frac{1}{4}$. — Tarwe onveranderd. — Gedroogde Rogge lager; 122 ponds Petersburgsche f 170. — 119 ponds Nijkerker Boekweit f 242.

De Provinciale Staten van Overijssel hebben, voor de sluiting hunner wintervergadering, ingevolge een schriftelijk voorstel van den heer *Jordens* en andere leden, met 33 tegen 4 stemmen besloten tot het aanbieden van adressen aan Z. M. den Koning en de beide Kamers der Staten-Generaal tot ondersteuning van de aanvrage om consessie en subsidie voor eenige spoorweglijnen in de noord-oostelijke Provincien des Rijks, gedaan door de heeren *du Hamel, de Lastic* c. s.

Het slot van het adres aan den Koning luidt aldus:

„De Staten nemen de vrijheid, de belangen van hunne provincie bij spoorweglijnen als die in het bedoeld verzoek omschreven, eerbiedig aan Uwe Majesteit aan te bevelen.

„Overtuigd van de noodzakelijkheid, dat Overijssel niet langer afgesloten blijve van de Europesche spoorweg verbindingen, veroorloven zij zich te dien einde Uwe Majesteit te verzoeken, om de uitvoering van zoodanige lijnen door krachtige ondersteuning uit 's Rijks schatkist mogelijk te maken, wanneer de waarborgen, die Uwe Majesteit in het belang der zaak zal vorderen, zullen worden geleverd door de ondernemers, die zich daarvoor aanbieden, en die zich verbinden tot de voltooijing der lijnen binnen den termijn door Uwe Majesteit te bepalen."

Het slot van het adres aan de Staten-Generaal behelst het volgende:

„Overtuigd van de belangstelling der Staten-Generaal, vroeger en ook nu weder uit het openbaar gemaakt verslag der Tweede Kamer gebleken — overtuigd van de noodzakelijkheid, dat Overijssel niet langer afgesloten blijve van de Europesche spoorwegverbindingen, - nemen de Staten de vrijheid, de belangen dezer provincie bij de genoemde lijnen U aan te bevelen, en U te verzoeken, om de Regering in staat te stellen, den aanleg van dergelijke lijnen, door krachtige ondersteuning uit 's Rijks schatkist te bevorderen, wanneer zij daartoe Uwe medewerking mogten vragen."

Overijssel kan verzekerd zijn, dat het in ieder geval in het spoorwegnet zal worden opgenomen, en toch hebben de Staten begrepen, dat zij van hunne belangstelling in de aanvrage om concessie van de heeren *du Hamel* c. s. moesten doen blijken.

Wat zal men nu in Drenthe doen, dat bij lange na zoo zeker niet is, dat het met een spoorweg zal begunstigd worden, nu er eene aanvrage om concessie tot uitvoering van een plan is gedaan, dat alle wenschen van ons gewest bevredigt? Zal men nu stil zitten en laauw zijn? Neen! Het is nu juist de tijd van handelen.

De zaken hebben voor Drenthe nog nimmer zoo gunstig gestaan als thans. De Hooge Regering heeft den spoorweg door Drenthe opgenomen onder de lijnen, die in de eerste plaats moesten daargesteld worden; de Tweede Kamer, hoewel zich niet bepaald gunstig voor de lijn door Drenthe hebbende uitgelaten, schijnt zich ook niet daartegen te hebben verklaard, terwijl zij in het algemeen zeer gunstig gestemd is voor het aanleggen van spoorwegen en de noodzakelijkheid van het verleenen van subsidie erkent. Er is eene aanvrage om concessie voor een plan, dat aan Drenthes wenschen geheel voldoet.

Dat men nu ook in Drenthe, op het voorbeeld van de Staten van Overijssel, adressen tot ondersteuning van het verzoek der heeren *du Hamel* c s. aan den Koning en de Staten-Gen. inzende! Dat èn besturen èn particulieren zulks doen! Dat men niet zegge, wat zal het al helpen, of wij ons adresseren; er kon spoedig een tijd komen, dat men berouw had, het niet gedaan te hebben. Gesteld b.v. de Tweede Kamer wilde geene subsidie van 10 millioen, maar wel van minder bedrag geven. Goed, zullen de aanvragers om concessie zeggen, wij zullen eenige lijnen weglaten. Zij kunnen dan ook die van Groningen over Assen naar Meppel schrappen, doch de Regering en de Kamer zouden daarin welligt niet berusten, zoo men van dezen kant in het behoud van die lijn groote belangstelling had getoond.

—In de zittingen van de Tweede Kamer der Staten Gen. van 21 dezer heeft de heer *van Heiden Reinestein* de aandacht gevestigd op twee punten. 1o. Vraagt hij, of het niet noodzakelijk is, om eene algemeene wet te maken op de politie van de kunstwegen, die door particulieren zijn daargesteld, doch waaromtrent thans een toestand van regeringloosheid bestaat; 2o. vestigt hij ook de aandacht op de noodzakelijkheid, om groote werken tot stand te brengen; en ofschoon hij de belangstelling opmerkt, die ten deze door den minister wordt aan den dag gelegd, meent hij toch, dat de spoed, waarmede dergelijke zaken worden afgedaan, nog al iets te wenschen overlaat. Tot voorbeeld haalt hij aan het kanaal van Coevorden, waarvoor reeds voor 1857 eene subsidie op de begrooting is toegekend, doch welke subsidie niet is kunnen genoten worden, omdat tot op dit oogenblik de concessie niet is verleend.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft hierop geantwoord: Ten aanzien van de vragen, door den heer *van Heiden* tot mij gerigt, antwoord ik 1o. dat ik trachten zal de zaak van de politie op de kunstwegen zoo spoedig mogelijk tot afdoening te brengen; en 2o dat de zaak van het kanaal van Coevorden thans op het punt is van te worden geregeld.

— Het *N. Amst. Hand. en Eff. Blad* maakt melding van een Drentschen knol, te Nijeveen door *J. Schut* opgetrokken, die de zwaarte had van 2 Ned. ponden.

— De Staten van Overijssel hebben, op het daartoe gedaan verzoek, den termijn van daarstelling van den kunstweg van Hardenberg tot de Hann grenzen, bij de toezegging van het subsidie bepaald, met een jaar verlengd

Coevorden, 22 Nov. In het naburige Ringe werd gisteren avond op zekeren G., zittende in den hoek van den haard, door het raam tweemaal geschoten en G. daardoor der mate gewond, dat hij aan de gevolgen daarvan is overleden; men meent dat wraak de drijfveer van deze misdaad is, en men heeft den vermoedelijken dader reeds in verzekerde bewaring genomen. *Hbl.*

* **Annerveensch Kanaal,** 23 Nov. In den verloopen nacht is de voor eenige jaren nieuw getimmerde rogge- en pelmolen van den heer *Hubbeling* te Spijkerboor, totaal afgebrand.

Schoon de oorzaak van dien brand onbekend is, schrijft men die echter aan kwaadwilligheid toe. De molen is tegen brandschade verzekerd.

Dit berigt is maar in een gedeelte van de oplage van het vorig nummer kunnen opgenomen worden.

* **Meppel,** 25 Nov. Met genoegen kunnen wij vermelden, dat er werkelijk pogingen tot minnelijke schikking van de aanhangige geschillen tusschen deze gemeente en de Drentsche Kanaalmaatschappij, van zijde der Maatschappij, zijn aangevangen. Er is reeds door den Raad dezer gemeente eene commissie uit zijn midden benoemd, om denzelven over de middelen van transactie te adviseren. De heer *Mcinesz* uit Amsterdam zal als afgevaardigde der Maatschappij hier ter plaatse daarna met den Raad of eene commissie uit denzelven eene bijeenkomst houden, om een vergelijk tot stand te brengen.

* **Veenhuizen,** 23 Nov. Gister morgen werd alhier door twee manspersonen aangebragt het lijk van den persoon van .... *Koetsveldt*, in leven schrijver bij de hier bestaande stoomkatoenspinnerij. Dat lijk was door bedoelde mannen gevonden in eene moddersloot te Haulerwijk; vrij zeker dus dat K...., die geen vijand van 't Schiedammer vocht was, na te veel te hebben gedronken, welligt door de duisternis in dien sloot geraakt en in de modder gesmoord is. Een elk, die 't noodig heeft, spiegele zich aan deze treurige doch zoo leervolle gebeurtenis!

INGEZONDEN STUKKEN.

Mînheâr de Redacteur!

Omt ik wît, dit jou krante in Frîslond en foârol în ûs geâ yite leâsers fînt, nim ik de fryheit jou it ondersteânde rîmke oân to bieden, om it en lits plakje to jaen in jou krante. Hoopjende, det jou net prot om my weâse scille, det ik mei en friesch rîmke în en Drintske krante op de lappen kom en det jou woll oân mîn forsiik foldwaen scille, neâm ik my

jins tsjinner
H. DE JONG, (skwalmaster to Haulerwiek)

De îere winter for 1857.

Dèr is de kòde winter ol, mei kjeld en froost en iis,
Hy komt sa ier en onforwacht, och! eârmen 't is en grîis;
D'arbeider yit mei flît oân 't wirk, om 't dagelikse breâ.
Kin soks net langer, hwent de froost is 't dy it him forbeâ;
De schipper dy yit vracht în hie foâr 't iene doârp of sted,
Mat stiltsjis blièuwe hwer hy is, 't is 't iis det him 't belet;
De keâpmon hie yit gwod besteld, mar kin it nou net krye.
En as 't sa fjotgieth mat de mon dir troch riu schade lye;
Mar hwet it ollerslimste is, en hwet elks mat begrutsje.
Det is de stoân fon d'eârme mon în sîn bouwfollig hutsje;
Troch djoerte fonne tlery, dy pleâg foâr d'eârme stoân,
Hie hy 't sa krap en rekke sa foârby fon frucht en loân;
Ek sit dy stumper sonder turf, nen kleân hast om de leâ,
Nen wonder, det sa'n eârme mon 't hast seâd wirdt in dit geâ;
Hy kin troch îwer en troch flît it dochs net fjîrder bringe,
Hwent och! sîn leân, dèt wirdt him faek den yit sa nei bethinge;
Ja! eârmen mei meilietsemheit, mat elks op jimme sjîn,
Der dochs de winter mei sîn iis, jim net formeîtsje kin. —
O! minsken, dy 't woll barre mei, jouw d'eârme mon dy kleit,
Hwent hy en jimme binne bern fon îen deselde *Heit*;
As Christens binne jim forplicht, de eârmen wol to dwaen,
En dèrop scil de *Himmelheit* jim èk zîn segen jaen. —
Haulerwiek, freed de 20 fon Slachtmoânne.

Advertentien.

Dalen, 20 November 1857.

Na een langdurig ziekbed ontsliep heden, zacht en kalm, mijn geliefde echtgenoot HARM VAN TAREL, in den ouderdom van 58 jaren, tot bittere droefheid van mij en mijne zes kinderen.

Wed. H. VAN TAREL,
geb. G. VAN TAREL.

NB. Het ***LOGEMENT*** zal door mij op denzelfden voet worden voortgezet.

Op den 22 November 1857 overleed te Gasselternijeveen, zacht en kalm, in den hoogen ouderdom van ruim 85 jaren, HENDERIKA HUIZINGH, Weduwe HARM SALOMONS.

Eenige kennisgeving.

Nederlandsch Zendelinggenootschap.

Vergadering der Afdeeling **CLASSIS *MEPPEL*** te Nijeveen, op WOENSDAG den 2 December e.k. De **OPWEKKINGSREDE** zal gehouden worden door A. L. LESTURGEON, Predikant te Vledder, te elf uur, in de Kerk. Na den afloop vergadering der LEDEN ten huize van VAN ZAALEN.

Namens het Bestuur,
J. J. DAMSTE,
Secretaris.

R. SWARTWOLT,

onderwijzer te Peize, verlangt een' **ONDERMEESTER** van den tweeden of derden rang.

De Genees-, Heel- en Verloskundige

H. W. AUWERDA

heeft zich gevestigd te ***Diever.***

Op de ***Najaarsmarkt,*** onlangs te Vries gehouden, is ten huize van de Wed. O. VAN DER ZIJL blijven liggen **EEN ZAKJE MET EENIG GELD;** de regte EIGENAAR kan hetzelve terug bekomen, tegen betaling der kosten dezer, bij den gemeentelijken VELDWACHTER.

Vries, 24 Nov. 1857.

De Burgemeester te Vries
J. L. HOMAN.

ZWOLSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Gedurende de Winterdienst der BOOT zal er des ZONDAGS WOENSDAGS en VRIJDAGS morgens, precies te half zeven uren, een ***WAGEN*** rijden van de Wheem te ***Meppel*** naar ***Zwartsluis***, ten einde **PASSAGIERS** en **GOEDEREN** over te brengen aan de STOOMBOOT naar ***Amsterdam***; terwijl DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des middags ten half een uur, van dezelfde plaats te ***Meppel*** een **WAGEN** naar ***Zwartsluis*** rijdt, om de **PASSAGIERS** en **GOEDEREN** van de van Amsterdam komende Boot af te halen.

GROOTE BOELDAG
en
HOUTVERKOOPING.

De Notaris A J C. TELLEGEN te Smilde zal op DINGSDAG den eersten December 1857, des voormiddags ten 9 uur, ten verzoeke en bij de woning van POPKE DATEMA, Landbouwer te Een, in het openbaar verkoopen:

1. 2 ***bruine PAARDEN,*** — 8 ***dragtige KOEIJEN,*** — 1 ***guste DITO,*** — 1 ***dragtig VARKEN,*** — en 2 ***Vriesche SCHAPEN.***

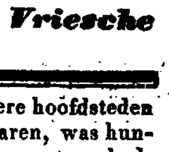

Wat wij in ons logement van Assen te zien konden krijgen, was niet veel, want onze horizont reikte ook niet verre, en onze blik, links en regts, stuitte op huizen of liever op daken, op kolossale daken. In dit huisdeksel heerscht in het oude gedeelte van het jonge Assen veel weelde. Wij hoorden wel eens dat de huizen, van zulke monsterkappen voorzien, het geschikst voor »de woon» zijn en, hoewel dit voor ons bouwkundig talent te diep is, betwisten wij de waarheid daarvan niet in 't minst, maar dit zal men toch wel met ons ééns zijn, dat de huizen zelven daardoor een onderdrukt aanzien verkrijgen en zelfs iets carricatuur-achtigs. Men verbeelde zich een hoed van een zestiger op het hoofd van een twaalf jarigen buitel! Daarenboven is er iets eentoonigs in hunne architectuur.

De breede Kruisstraat, waarin wij onze blikken lieten weiden, schijnt Assen's kalverstraat, althans men doet er allerlei nering en drijft er velerlei hantering, zooals blijkt uit de talrijke bordjes, die worden gezien en aanduiden, dat er te koop is: garen en lint, manufacturen, gouden- en zilveren werken, vrouwen hoeden en mutsen, meubelen en galanterie-waren, brood en beschuit, kruideniers-artikelen en tabak, laarzen en hoeden, petten en boekweiten-meel, siroop en mostaard, enz. enz. Men behoeft op het lezen van kalverstraat in 't geheel niet te lagchen, want Assen, en dit onthonde men wel! is nog altijd in zijn ontwikkelings-tijdperk, en als het sprongen doet, zooals het uitvoerde na Graaf Hoogendorp's bezoek aldaar, dan kan er nog heel wat groots uit groeijen.

Wij begonnen te ontbijten, en waren we van Hessische natuur geweest, dan zouden wij tijd hebben gehad om te eten tot dat wij weer honger kregen; doch wij deden liever eene wandeling, overtuigd, dat er niet door een nieuwsgierige een gordijntje zou worden opgeligt, geen kruijer ons zou toeroepen: »op zij!« geen winkelknecht: »van onderen!« geen slagers- of bakkersknecht ons met zijne mand eene onbeleefde, gevoelige morgengroete zou brengen en geen loterijbriefjes-venter onze trommelvliezen zou kwetsen met zijn: »nakijk!«

Dus —— gaan wij naar het bosch!

De eerste die ons, bij 't verlaten van het logement ontmoette, was een van 's lands voetknechten en wij moeten het erkennen, die krijgsman was in »'t vroege morgenkrieken" vol moed. Hij stapte, op de nog zoo doodsche straat, als of hij te midden eener Haagsche dienstboden-pantoffelparade, op veroveringen was uitgegaan, en als hij niet de zekerheid had, dat hier of daar een lief nuchteren meisje hem tusschen de gordijntjes begluurde, dan weten wij niet, wat hem lust kon geven om met zóóveel verbeelding de Kruisstraat in te stappen. Intusschen herinnert ons die zone Mars dat Assen garnizoen heeft, even als alle andere hoofdsteden der provincien. Te lang, beweerden sommige Assenaren, was hunne woonstad in dit opzigt als stiefkind behandeld geweest en hadden zij dit dan ook ettelijke Ministers van oorlog als een *crimen laesae majestatis* aangerekend. Vroeger zag men te Assen slechts nu en dan voor weinige oogenblikken verdedigers van het vaderland, maar dagelijks te aanschouwen, hoe menschen, die hunne belangrijke carrière beginnen met de kin flink op te houden en den pink aan den naad van de broek te hechten, vooruit en zwenkend achter het kalfsvel te marcheren, te verhuizen van de eene stad naar de andere, wachten te betrekken, van voren en van achteren, van 't hoofd tot de voeten, geinspecteerd en eindelijk welligt voor goed afgelost te worden door een »blaauwe boon" —— dat was Assen nog niet zoo heel lang beschoren.

Maar — de Hooge Regering gaf Assen *alleen* daarom geen garnizoen! Er waren andere en meer gewigtiger redenen. Woont er niet een der waardige dochters van moeder de schatkist? Bewaart men er niet een aantal lieden, die een *debet* hebben bij de heilige justitie.

't Was echter een feestdag voor Assen, toen hier eene schare voetknechten met slaande trom en vliegende vaandels binnentrok en hoewel de koppen spoedig waren te tellen, men was er meê te

2. Eene groote partij op stam staande ***EIKEN-***, ***DENNEN-*** en ***ESSCHENBOOMEN***, zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden en Stelmakers; — door de nabijheid van de Veenhuizer vaart gemakkelijk te vervoeren.

Op VRIJDAG den 18 December 1857, 's namiddags te 2 uur, ten huize van S. S. BAKKER te Zuidlaren,

PUBLIEKE VERKOOP VAN:

De **KOORN-** en **PELMOLEN** in de Esch te Zuidlaren, en daarbij staande zeer geschikte **BEHUIZINGE** met **STALLING** en **GROND**, als: ***Tuin en Bouwland***, zijnde sedert jaren daarop met het beste succes het bedrijf van ***MOLENAAR*** uitgeoefend door den Eigenaar HENDRIK KLOOTS te Zuidlaren.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

Op ZATURDAG den 28 November e.k., des avonds te 7 uur, in de zaal van de Weduwe OOSTERGETEL te Assen, zal publiek worden verkocht, ten verzoeke van het BESTUUR der Israelietische Gemeente te Assen:

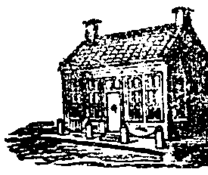

Eene **KOOPMANS BEHUIZINGE**, **ERF** en achter gelegen **GROND**, staande en gelegen in de oude Groninger straat te Assen, thans bewoond door SAMUEL VAN ZUIDEN en bevattende de ***winkel*** en andere ***vertrekken***, en waarin sedert jaren een ***Manufactuurwinkel*** is uitgeoefend.

Assen, 26 November 1857.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Publieke Verkooping

op ZATURDAG den 5e December 1857, des avonds te zeven ure, in het Logement van R. KUIPERS te Assen, van:

HUIS, **ERF**, **SLAGTERIJ** en **SCHUUR** staande en gelegen te Assen aan DE MARKT, op den hoek van de Beiler Straat, thans bewoond door den Vleeschhouwer VAN DER LAAN. — Dit pand is geschikt tot de uitoefening van alle neringen en is in goeden staat van onderhoud; toebehoorende aan den heer A. F. GOSSELAAR te Assen.

Notaris H. H. VAN LIER.

HOUTVERKOOPING.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, gedenkt, ten verzoeke van den heer A. S. LEURINGH, Burgemeester te Leek, publiek, op Boelgoeds-voorwaarden, te verkoopen, op DINGSDAG den 1sten December 1857, des voormiddags te 10 uur:

I. 300 zware en ook ligtere ***EIKEN-*** en ***BEUKEN STAMBOOMEN***, geschikt voor Scheepshout, Stelmakers, Wringen, Palen, enz.: — en

II. 600 fraaije ***DENNEN***, tot allerlei gebruik geschikt.

Alles op Wortel staande op de Havezathe *TER HEIJL*; zullende de Eiken- en Beuken-Boomen eerst worden gepresenteerd.

Mr. J. C. VAN SLOOTEN, Notaris te Veendam, zal ten verzoeke van S. MEIHUIZEN, Koopman te Wildervank, publiek veilen en verkoopen:

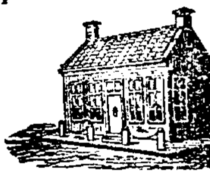

Eene voor weinige jaren nieuw getimmerde **BEHUIZING en TUIN**, staande en gelegen te Nieuw-Buinen, gemeente Borger, met nog eene op hetzelfde erf staande ***BEHUIZING***, zijnde pachtgrond.

Deze Verkoop zal gehouden worden op ZATURDAG den 5 December 1857, des avonds te 7 uur, ten huize van den Vallaatsmeester BUNING te Stadskanaal, gemeente Onstwedde.

Op ZATURDAG den 28 November a.s., 's morgens te 10 uur te beginnen, zullen ten huize van G. HOVENKAMP te Emmen, publiek worden verkocht:

Pl. m. 11 bunders **VELD- en TURFVEENGRONDEN**, in perceelen gelegen aan het Oranje-kanaal, in de Marke van Noord- en Zuid-Barge, waaronder aan de Brug in den weg van Emmen naar Schoonebeek, eventueel uitmuntende standen voor het uitoefenen van ***allerlei affaires***.

Tevens zal alsdan publiek worden verhuurd, om te ***beboekweiten***:

Eene groote hoeveelheid best **VEEN**, in het Westerveen aan de Hoofdraai.

Nadere aanwijs van alles te bekomen bij de Volmagten van gezegde Marke.

Mr. S. J. OOSTING,
Notaris.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **SLIJM-** en als **MAAGVERSTERKEND** gebruikt worden, door hare zachte werking **de spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de GAL en **zeer zacht laxerend zijn**, zijn tegen 32½ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Assen, H. P. A. van GORCUM.	Coevorden J. SAVENIJE.
Gorredijk, S. G. ZWART.	Martenshoek, B. BROERKEN.
Hoogeveen, C. H. RADIJS.	Veendam, S. SAVENIJE.
Steenwijk, H. SPANJAARD.	Wildervank, van HALTEREN

Noordbarge, gem. Emmen, B. VAN WIEREN.

Hulp voor allen,

die aan koortsen, maagkramp, slechte spijsvertering, verstoppingen, diarrhaea, rooden loop, aambeijen, maagpijn, maagwater, winden, opgezetheid, hartkloppingen, loomheid, lusteloosheid, duizeligheid, verzwakkingen en de honderd andere ziekten lijden, die uit eene gedesorganiseerde spijsvertering voortspruiten, biedt de

Revalenta Arabica.

Het kan niet te veel gezegd worden, de meeste ziekten ontstaan uit slechte spijsvertering, uit de eene of andere stoornis in de toebereiding der sappen en kunnen dus door DU BARRY'S REVALENTA ARABICA genezen worden. Het gebruik daarvan kan nooit, in welk geval ook, eenig kwaad doen, de toebereiding is eenvoudig en de smaak kan voor iedereen lekker zijn, men maakt ze aan met room, wijn, zout of suiker, ieder naar zijne verkiezing, men zorge echter vooral dat ze

goed gekookt wordt,

waarop wij bijzonder aandringen moeten. Men zie daarover de kleine gebruiks-aanwijzing, die bij iedere bus los afgegeven wordt en zorge, dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

De **REVALENTA** is te verkrijgen in onderstaande Dépots voor 87½ cent, f 2, f 3,50, f 8 en f 16.

Men wordt gewaarschuwd, dat er vele nagemaakte soorten bestaan.

De vrouw van T. OOLMAN, Landbouwer te Voorst, is door de Revalenta van koorts, waterzucht en algemeene verzwakking genezen. Mevrouw DE VRIES, op het Zieken te 's Hage, van maagkramp en keelpijn. Een jong Meisje te Keppel, van tering en bloed opgeven. De heer BISGONTIER te Parijs, van Maagontsteking (gastrite) en zijne Vrouw van eene ernstige leverziekte. De Dochter van den heer MARSTON te Jersey, van verlies van geheugen en zwakke geestvermogens. De Burggraaf Lord CHUCK, in Toscane, van jicht, verouderde hoofdpijn en gebrek aan geheugen, en meer andere verschillende ziekte gevallen, waarin de Revalenta zich heilzaam heeft betoond.

Amsterdam,	Verkoophuis.
Assen,	H. P. A. van Gorcum.
Meppel,	A. Jeulen.
Gorredijk,	S. G. Zwart.
Steenwijk,	K. Timmermans.
Coevorden,	C. J. van der Scheer.
Hoogeveen,	Jan van der Wolde Jr.

en in de bekende Dépots in andere steden.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 24 Nov.

Tarwe, Jarige	70 ℔	f 7-25	Garst, N. Winter	54 ℔	f 4-90
—— Oml.	70	- 7-40	—— dito	56	- 5-20
—— dito	72	- 7-90	—— „ Zomer	56	- 0-00
—— Old.	70	- 7-20	—— „ Knobbe	60	- 5 70
—— dito	74	- 8-20	Boekweit, Zand	64	- 6-10
			—— dito	66	- 6-50
Rogge, O. Inl.	64	- 5-40	—— n. Zwarte	66	- 6-35
—— dito	66	- 5-80	—— Veen	64	- 5-85
—— Nieuwe	68	- 6-35			
			Paardeboonen f	6-50 a	7-10
Haver, N. dikke	40	- 3-65	Groene Erwt.		
—— dito	42	- 3-85	Graauwe dito.		
—— Voer	36	- 3-25	Koolzaad	- 11-50 a	13 00
—— dito	40	- 3-85	Gort, grove	- 9-50 a	10 00
—— Zwarte	36	- 3-30	—— parel	- 12-00 a	13-75
—— dito	38	- 3-70	Olie, raap p. v.	- 41-00 a	——
			Boter, 1e soort	- 43-— a	——
			—— 2e »	- 40-— a	00-—

Oude Tarwe stil, nieuwe wel zoo aangenaam. — Rogge en Boekweit minder begeerd, en 10 ct. lager afgegeven. — Wintergers aan pelderijen iets hooger verkocht, Knobbe niet dan lager te plaatsen. — Dikke Haver ruim prijshoudend, Voerhaver in een doen, Zwarte iets lager. — Boonen als voren. — Koolzaad bijna niet in omgegaan. — Gort en Raapolie iets lager.

Smilde, 25 Nov. Rogge, 93 mud, f 7,10 a f 6,50. Boekweit, 163 mud, f 6,60 a f 6,05. Haver, 21 mud, f 4,30 a f 4.00. Boter, 250 pond, f 1,10 a f 1,00. Friesche Kaas per pond f 0,13 a f 0,12. Aardappelen, 22 mud, f 2.30 a f 1,50. Honig f 17,50 de 50 Ned. ponden. Friesche schapen f 7,00 a f 5,00. Kool, 100 stuks, f 9,00 a f 6,00. Knollen, per mud, f 1,00 a f 0.80.

Er is hooi verkocht tegen f 18-00 de 500 N. p.; de markt was graag, alles is verkocht, en was gebrek aan rogge.

Heerenveen, 21 Nov. Rogge f 6.37⁵. Boter per ¼ v. f 48 —.

Noordwolde, 19 Nov. Rogge f 6.— a f 6.60.— Boekweit f 6.25 a f 7.40. — Boter per Ned. pd. f 0.93 a f 1.10.

Coevorden, 23 Nov. Rogge f 7.—. Boekweit f 6.50. Boter f 0.90 per Ned. pd.

Steenwijk, 23 Nov. Rogge f 6,25 a f 6.75. — Boekweit f 5.50 a f 7.50. Boter per ⅛ vat f 21,50 a —,—

Oldemarkt, 21 Nov. Boter ¼ v. f 48 00.

AMSTERDAM, 21 Nov. BOTER. Zeeuwsche f 52 a 55. — Kamper-Eilands HOOI f 25 a f 27. — TARWE. Poolsche bij kleine partijtjes iets lager, roode soor en bij gerijven onveranderd; 133 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 345; 132 ℔ jarige bonte dito f 320; 128 ℔ dito f 315; 133 ℔ Nassaudietsche f 300; 156-2 ℔ Bovenl Ris f 292. — ROGGE met goeden handel tot iets hooger prijzen; 120 ℔ Archangel f 177; 117, 122 ℔ Petersburg f 163, 173; 122 ℔ Odessa f 170; 126, 127 ℔ nieuwe Pruissische f 190, 194; 124 ℔ jarige dito f 185. — GARST iets hooger, 104 ℔ nieuwe Friesche Winter f 185. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT onveranderd; 120 ℔ Amersfoortsche f 245; 1.6 ℔ jarige Holsteinsche f 210. — KOOLZAAD flaauw; op 9 vat. Olie in April £ 73½. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk en op levering merkelijk lager; op 6 w. f 43¼; Vlieg. f 42, 41; 1o. Dec. f 40½, 39½; Mei f 41¼, 40¼, ½. — LIJNOLIE slap; op 6 w. f 38½; Vliegend f 37¼; 1o. Dec. f 37, 36; Maart en April f 35½, 35; Mei f 35¾, ¼ — HENNEPOLIE op 6 w. f 43¼; Vliegend f 42. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 80 a 85. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a 14.

SCHIEDAM, 23 Nov. MOUTWIJN f 15½ per vat contant met zeer weinig order. — JENEVER 100 % Amst. proef f 19 a 19½ per vat contant

VEEPRIJZEN.

Groningen, 24 Nov. Ter veemarkt waren heden niet veel runderen aangebragt en de handel flaauw, vaalmelke koeijen van f 80 tot f 100; vetten van 25 tot 28 ct. het halve Ned. pd.; schapen ruim ter markt, met tamelijken handel; varkens in ruime hoeveelheid aanwezig en werd hierin nog al wat omgezet, van f 8 tot f 32; geslagte dito waren heden mede ruim ter markt, doch daar er niet veel zijn verkocht, kunnen wij nog geene prijzen noteren.

Leeuwarden, 20 Nov. Aangevoerd circa 1200 runderen, waarvan 400 vette, de overige melk- en kalfkoeijen; de handel was flaauwer, zoo ook met de kalveren, waarvan er 150 ter markt waren, voor schapen was eveneens de vorige prijs niet te bedingen, doch de varkens houden goed prijs.

Londen, 20 Nov. De veemarkt was heden slechts matig voorzien en voor de meeste soorten bestond goede vraag tot de verbeterde prijzen van Maandag, namelijk puike vreemde ossen 4 sh. a 4.4 en puike Schotsche 4.6 a 4 10 per 8 pond.

23 Nov. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 5349 runderen, 257 kalveren en 21,116 schapen. De stemming der markt was zeer slecht.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1857.

	pCt.	23 Nov.	24 Nov.		pCt.	23 Nov.	24 Nov.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$62\frac{7}{16}$	$62\frac{9}{16}$	*Polen*,			
——	3	$74\frac{7}{16}$	$74\frac{9}{16}$	Aand. fl 500		f 149	
——	4	$95\frac{7}{8}$	$95\frac{7}{8}$	Obl.	4	77	$76\frac{1}{2}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$		$95\frac{1}{4}$	*Spanje*, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$24\frac{3}{4}$	$24\frac{3}{4}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	139	$139\frac{1}{4}$	Obligatien	3	$40\frac{15}{16}$	
O. I. Leening	4			Binnenl.	3	$36\frac{5}{16}$	$36\frac{5}{16}$
Aand. H. Spw.				Amortisable			
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$		$99\frac{1}{2}$	Bewijz. Coup.			$5\frac{1}{8}$
Ned. B.				*Oostenrijk*,			
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5		75
Rusland,				—— ——	4		$59\frac{1}{2}$
Obl. Hope	5	$102\frac{1}{8}$	$102\frac{3}{4}$	—— Metal.	5	$71\frac{3}{16}$	$70\frac{7}{8}$
Dito 1831/33	5	91		— Rente A.	5	$84\frac{1}{2}$	84
Cert. 1840	4	84		— Nation.	5	$73\frac{3}{8}$	$73\frac{1}{4}$
—— Stieglitz	4	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{1}{2}$	—— ——	$2\frac{1}{2}$	$37\frac{1}{8}$	$37\frac{1}{16}$
—— Nieuwe	4	$82\frac{3}{8}$		*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
—— 5e Serie	5	$95\frac{1}{2}$	95	Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
—— 1855 6e S.	5	$96\frac{15}{16}$	$96\frac{3}{4}$	*Portug.*, Obl.	3	$43\frac{5}{16}$	$43\frac{1}{2}$
—— van Ass.	6	64		Brazilien	5		$96\frac{1}{4}$
				Weener aandeelen	4	312	311

23 Nov. De markt aanvankelijk iets williger, sluit nagenoeg als Zaturdag.

Charades.

XXIII. Mijn geheel 't is een stad, die in Nederland is;
Onthoofd ge den naam, het noemt u een visch;
Ontstaart ge 't nu nog, ge verkrijgt een getal,
Terwijl 2 met 3 u een maal noemen zal.

XXIV. 't Geheel verschaft de penners brood;
Mijn eerste noemt een huisgenoot,
En 't tweede had tot bijnaam groot.

vreden. 't Waren toch allen consumenten, en hoewel het numerair, dat zij in hunne respectieve zakken meêbragten, niet aanzienlijk was, en ook, gedurende hun verblijf, nooit aanzienlijk kon worden, zoo had men toch de zekerheid, dat zij zouden verteeren wat zij ontvingen en dat kan men waarlijk van elk ander niet zeggen — zelfs te Assen niet, terwijl het voordeelige daarvan nog verhoogd werd, door de zekerheid, dat zij niet veel meer zouden verteren dan zij bezaten, om de eenvoudige en toch afdoende redenen, dat men hun een zeer beperkt crediet zou verleenen.

En de Asser meisjes! De gelegenheid bood zich nu voor de residentie-schoonen aan, om ook eens gearmd te gaan met een stevigen korporaal of galanten fourier, en door de allées van het bosch te drentelen met eene uniform, die toch eên sterveling geheel anders kleedt dan dat altijd eentoonige en dikwijls smakelooze burgerpak. Daarenboven — te 9 uur taptoe, waarbij de trom welligt zoo heerlijk, dikwijls hart-ontzettend zou worden gesecondeerd door het hoorn, en eindelijk nu en dan, op plegtige feestdagen, eene groote parade!

Wij gingen dan naar het bosch, dat wij in morgengewaad wilden zien, — het bosch, de stad ten geschenke gegeven, al weder door Koning Lodewijk — naar het bosch, 100 bunder groot en Assen's trots, waar men de officiële zorg tracht te verwandelen, waar Capido met zijn boog in de struiken schuilt en op steedsche »jonkers» en 's Landsjolige voetknechten mikt — naar het bosch met zijnen herten-kamp en societeits-tent, waar de noblesse verzamelt en muzijk wordt gemaakt. Wij kennen dit bosch en wij kennen ook het Haagsche en wij wenschten wel eens, dat Drenthe's hoofdstad van de schoone residentie had afgekeken, hoe deze de luimen der grillige, maar meest altijd losse, bevallige natuur heeft gevierd, toen zij hare vrije wijzing volgde in de teekening van paden en pleinen, waarin en waarop elken dag honderden, dikwijls duizenden en duizenden zooveel genot vinden. Ziet men in het Haagsche bosch de wandelpaden zich voegen naar de onregelmatige groepeeringen van boomen en struiken, vindt men daar geen regte laan, langs welke de boomen als in uniform op angstvallig gemeten afstand van elkanderen en allen als in 't corset opgeschoten, in stijve houding, als 't ware staan te pruilen naast de kinderen des wouds, in de meest mogelijke, maar toch zoo behagelijke wanorde door elkander geposteerd, terwijl de kleintjes, onder hun toezigt, achter heuvel en heesters verstoppertje schijnen te spelen, terwijl hier en daar een forsche eik zich midden in het pad vertoont, en daarnaast een aankomeling belooft wat hij eens zijn zal, als de ouden heengaan, nadat duizenden, die hen met zekeren eerbied aanschouwden, ook waren gevallen....... *Hier* ontdekt men lange, wanhopig lange dennen, en die op den togt, door hen gemaakt, geene enkele verrassing voor het zich moede turend oog kunnen aanbrengen. Maar — zijn wij eerlijk! — In den jongsten tijd is in dit opzigt veel ten goede veranderd en toonde Assen, dat men juist geen *sterre*bosch behoeft, om regt genoegelijk te wandelen, dat men de natuur niet moet dwingen, maar met haar, tot eigen genoegen, in overleg behoort te treden. Zoo legt het bosch allengs de paradehouding af en wint het er bij in de schatting van elk, die de *natuur* niet wil hebben verbannen of beleedigd door de *kunst*.

Van het bosch gingen wij naar den Brink, het binnen-park van Assen, waar boomen, heesters en bloemen staan en 't gebouw is te vinden, waaruit Drenthe wordt geadministreerd.

De Commissaris des Konings, wiens hôtel zich hier vasthecht aan het gebouw der Provinciale bureaux, is zeer goed en riant gehuisvest en woont als 't ware buiten. Voor weinigen van de Provinciale Vertegenwoordigers van onzen Koning is zulk een tijdelijk tabernakel opgeslagen.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen.